Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften),

Del 5. Visse forurensende komponenter til vann og grunnvann,

Kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall

§ 18-1. Formål

Dette kapitlet har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning som følger av lagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014).

§ 18-2. *Virkeområde*

Dette kapitlet gjelder landbasert lagring av farlige kjemikalier og farlig avfall på tank med tilknyttede aktiviteter som ledd i virksomhet.

Kapitlet gjelder for eiere og operatører som har tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m^3. For andre farlige kjemikalier og farlig avfall gjelder kapitlet for tanker over 2 m^3. Kapitlet gjelder også rørledninger og annet utstyr tilknyttet lagringstankene.

Kapitlet gjelder ikke nedgravde tanker eller tanker brukt i midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014), endret ved forskrift 7 nov 2019 nr. 1490.

§ 18-3. Definisjoner

1. *Farlige kjemikalier* – stoffer og stoffblandinger som er:

   a) Klassifisert i henhold til forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger.

eller

   b) Persistente, bioakkumulerende og giftige (PBT) eller svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB) i henhold til kriteriene fastsatt i REACH-forordningen vedlegg XIII jf. REACH-forskriften av 30. mai 2008 nr. 516, samt ikke gassformige stoffblandinger som inneholder minst et av disse stoffene i en enkeltkonsentrasjon på ≥0,1 vektprosent.

2. *Farlig avfall* – avfall definert som farlig i forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-4.

3. *Midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet* – bygge- og anleggsvirksomhet på samme sted i inntil 2 år.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014), endret ved forskrift 7 nov 2019 nr. 1490.

§ 18-4. *Miljørisiko*

Den som er ansvarlig for lagringen og tilknyttede aktiviteter, skal sørge for at miljørisikoen forbundet med lagringen av farlige kjemikalier og farlig avfall analyseres.

Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen i virksomheten, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft. Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Den ansvarlige for lagringen skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene. Miljørisikovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres. Ved endrede lagringsforhold eller andre endringer som kan påvirke miljørisiko, skal miljørisikoanalysen revideres.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014).

§ 18-5. Generelle tiltak

Den ansvarlige for lagringen skal sørge for å etablere og vedlikeholde de risikoreduserende tiltak som er nødvendige for å holde miljørisikoen innenfor de fastlagte akseptkriteriene. Dersom miljørisikoanalysen avdekker fare for uhell med svært store konsekvenser, skal tiltak for å redusere denne risikoen vurderes særskilt.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014).

§ 18-6. Forebyggende tiltak

Uavhengig av hvilke tiltak som følger av miljørisikovurderingen, skal den ansvarlige for lagringen sørge for å iverksette følgende tiltak:

a) *Kompetanse*

Personer som deltar under planlegging, bygging, drift, inspeksjon, vedlikehold, beredskap, nedleggelse eller andre operasjoner knyttet til tanker for farlige kjemikalier og farlig avfall, skal ha relevant kompetanse.

b) *Tankanleggets konstruksjon*

Tankanlegget skal være egnet for formålet slik at faren for forurensning minimaliseres. Blant annet skal materialvalg, valg av plassering, sikringstiltak og dimensjonering med videre være slik innrettet at faren for forurensning minimaliseres.

c) *Barrierer*

Tankanlegget skal sikres med nødvendige barrierer mot de ulike typer hendelser som kan medføre forurensning. En barriere er en funksjon eller et tiltak som er planlagt, etablert og vedlikeholdt for å bryte et uønsket hendelsesforløp som kan medføre forurensning. Barrierer kan være organisatoriske eller tekniske. Barrierer skal være basert på en vurdering av miljørisiko for den aktuelle situasjon.

Tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, med unntak av dobbeltveggede tanker som nevnt i bokstav c tredje~~fjerde~~ ledd, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum og som tåler de aktuelle kjemikaliene eller det farlige avfallet. Fjell eller andre naturlige grunnforhold i bunn eller vegg av et

oppsamlingsarrangement regnes ikke som effektivt uten en teknisk, fysisk barriere som samler opp eventuelle forurensninger fra tanken. Når oppsamlingsarrangementet omfatter flere tanker, skal kapasiteten minst tilsvare 110 prosent av den største tankens volum. Oppsamlingsarrangementet skal også kunne ta hånd om en eventuell overfylling fra lufterøret.

Dobbeltveggede tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, vil kunne fungere som et oppsamlingsarrangement i seg selv, ved at en lekkasje fra den indre tanken fanges opp av den ytre tankveggen. Tanken skal ha en løsning som sikrer deteksjon av en eventuell lekkasje til mellomrommet mellom veggene. I tillegg skal tanken ha et oppsamlingsarrangement for spill fra overfylling, der kapasiteten skal være basert på miljørisikoanalysen.

For nye tanker eller tanker som flyttes, skal oppsamlingsarrangementet omfatte alle tankens ytterflater, herunder tankbunnen.

Tanker som er etablert før 1. januar 2014 kan ha oppsamlingsarrangementet som er tilpasset uten flytting av tankene. Eksisterende tanker i fjellhaller, etablert før 01.01.2014, kan etter søknad unntas krav i §18-6 c, men må vise til andre barrierer som veier opp for unntaket.

d) *Teknisk tilstand og vedlikehold*

Tankanlegget og de tekniske barrierene skal til enhver tid ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand.

For å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning.

e) *Rutiner for drift av tankanlegget*

Basert på miljørisikovurderingen skal nødvendige rutiner og prosedyrer etableres og vedlikeholdes for å hindre forurensning ved normal drift og forutsigbare variasjoner i driften av tankanlegget. Det skal påses at rutinene følges.

f) *Overvåking*

Etablere de rutiner og tekniske overvåkingssystemer som er nødvendige for å oppdage fare for eller inntrådt forurensning. Rutinene og overvåkingssystemene skal omfatte aktiviteter som lasting, lossing, overfylling og andre aktiviteter tilknyttet tankene, og perioder uten slike aktiviteter.

g) *Merking av tanker/rør*

Tanker og rør skal merkes med innhold og annen relevant informasjon på godt synlige steder. Merkingen skal være tydelig og lett forståelig både for personell som arbeider i bedriften og for eksternt beredskapspersonell.

h) *Lageroversikt*

Etablere en oppdatert oversikt over tanker og deres innhold. Oversikten skal være lett tilgjengelig, også i en beredskapssituasjon.

i) *Uautorisert adgang*

Tankene skal sikres mot at uvedkommende kan forårsake forurensning fra disse.

0 Tilføyd ved forskrift 3 juli 2013 nr. 1009 (i kraft 1 jan 2014), endret ved forskrift 7 nov 2019 nr. 1490.